

Halloween på Galgebakken – undervisningsmateriale

Undervisningsmateriale til den samlede serie med fokus på interaktionsøvelser for at fremme elevernes indlevelsesevne. Foruden læsning og fortolkning er der desuden fokus på elevernes fremstillings-, refleksions- og kommunikationsevne samt fantasi. Undervisningsforløbet er udarbejdet af Rikke Christensen i samarbejde med Tine Brock.

Hver bog i serien har også tilknyttet et sæt elevopgaver, der kan hentes gratis på Straarupogco.dk. Disse elevopgaver kan bruges under læsningen til at fremme læseforståelsen og facilitere skriveøvelser. De egner sig godt til den individuelle læsning eller læsning to og to. Det anbefales at elevopgaverne laves først, hvorefter der kan laves et udvidet forløb med det følgende materiale.

Øvelse 0: Forforståelse

Start med at snakke om emnet på klassen. Snak om ting som:

- Hvad er halloween, og hvorfor fejrer vi det i dag?
- Hvorfor klæder børn sig ud, og hvorfor stiller vi græskar med lys i ved døren?

Her kan også gives et overblik over teksten, hvor læreren fortæller, hvad de skal til at læse:

- Fortæl om bøgernes opbygning, hvordan de fletter sig ind i hinanden og handler om den samme aften fra forskellige perspektiver.
- Afklar svære ord i teksten, hvis dette er nødvendigt.
- Snak om, hvad der skal arbejdes med på dette forløb. Fx synsvinkler og personkarakteristikker.

Øvelse 1: Oplæsning

Hvis klassen ikke tidligere har læst bøgerne, kan der dannes grupper på 2-3 elever, hvor hver gruppe får tildelt en bog, så alle ti bøger bliver læst. Hver elev i gruppen får en rolle: 1. oplæser, 2. finder en overskrift til hvert kapitel, 3. stiller et undrende spørgsmål til hvert kapitel, som de andre i gruppen skal svare på. Eleverne kan også indtage andre roller, det vigtige er, at alle er aktive.

Øvelse 2: Temaer

I de samme grupper kan eleverne nu tale om, hvilke temaer vi bliver præsenteret for i bøgerne. Hvis øvelsen er svær, kan der også introduceres følgende temaer, som de kan finde eksempler på i bogen:

- Tilhørsforhold (at føle sig udenfor vs. at være en del af noget)
- Venskab og familie
- Identitet (maskering, udklædning, at blive voksen vs. forblive barn)

Øvelse 3: Forsider

Hver karakter fra Halloween fra Galgebakken er klædt ud som noget forskelligt, som man kan se på forsiden. Snak på klassen eller i grupperne om, hvad I kan se på forsiderne.

- Hvad er hver karakter klædt ud som? Lav en oversigt. Skriv også gerne nogle stikord ned til hver udklædning – er det et uhyggeligt/sjovt/pænt kostume?

- Hvordan er farverne og stemningen på forsiderne? Ser karaktererne vrede/glade/triste ud? Hvorfor mon?

Øvelse 4: Udklædning

Når I har talt om forsiderne, kan der tales videre om, hvordan udklædningerne afspejler karakterernes personligheder og sindsstemninger.

- Gå ud i grupperne fra tidligere. Gruppen skal nu finde svar i bogen på, hvorfor karakteren har valgt lige præcis dette kostume (eller har valgt ikke at have et kostume).
- Med den information kan eleverne nu gå videre til at snakke om, hvordan kostumet passer sammen med karakteren (gode eksempler er "Anker på afveje", "Isha er en anden indeni", "Rose går i sort", "Stella er en stjerne"). Kan I se nogle sammenhænge mellem kostumet og karakterernes personlighed, eller den måde de har det på i bogen?

Tag for eksempel udgangspunkt i citatet fra *Stella er en Stjerne* s. 42: "Jeg spæner hjem. Finder en spand. Finder et lagen. Klipper to huller til øjne. Tager det over hovedet. Ser på mig selv i spejlet. Jeg plejer at gå i fint tøj. Men det her lagen føles meget bedre på en eller anden måde. Rart at være lidt i fred for sit eget udseende."

- Hvilket udklædning ville vise jeres personlighed og/eller humør? Kom gerne med nogle forskellige bud, og snak om, hvorfor I har valgt det, I har valgt.

Øvelse 5: Synsvinkler

Serien foregår på én aften fra 10 forskellige synsvinkler. Tal om på klassen, hvad det vil sige, at noget er fortalt fra en bestemt synsvinkel. Der kunne stilles spørgsmål som:

- Hvad betyder en synsvinkel?
- Hvordan ser vi det i bøgerne?
- Hvorfor skaber det en god historie, når man ikke får alt informationen på én gang?
- Blev I selv overrasket over noget, da I læste det fra en anden synsvinkel?
- Prøv at forestille jer, at der sidder 25 (eller hvor mange man er i klassen) forskellige synsvinkler herinde, der alle sammen oplever denne her time forskelligt.

Øvelse 5a: Synsvinkler i citaterne

For bedre at kunne illustrere, hvad synsvinklerne bidrager med i bøgerne, kan der laves nogle praktiske opgaver.

- Lav en tabel på et stort stykke papir med 11x11 felter, og skriv karakterernes navne, så de står som vist i tabellen bagerst i dokumentet (eller print tabellen i A3, så der er god plads til at skrive). Når I har læst *Anker på afveje*, find da bogen på X-aksen, og skriv ud for karakterernes navne, hvordan Anker ser dem. Der behøver ikke stå mere end et enkelt ord til hver, men skriv så meget I kan og har lyst til. Når I har læst alle bøgerne, kig da på de forskellige ord, og snak om, om de er forskellige og hvorfor.
- Sæt eleverne sammen i grupperne, og giv hver elev et tekststykke, der illustrerer, hvordan synsvinklerne kan ændre vores forståelse af teksten (brug evt. eksemplerne nedenunder). Den første læser højt og fortæller kort om deres karakters synspunkt. Den næste læser sit tekststykke højt, og der snakkes nu om, hvordan det andet tekststykke har ændret på opfattelsen af det første. Alternativt kan der også læses højt af læreren, og øvelsen laves i plenum. Eleverne sættes dernæst til selv at finde citater i teksten, hvor den samme ting opleves fra to forskellige synsvinkler.

Eksempler på tekststykker:

Stella er en stjerne s. 14: "Zanne får øje på mig. Det kan jeg se på hende. Hun stivner et kort sekund, så drejer hun over vejen. Lidt efter er hun gået forbi mig. Hun lod, som om hun ikke så mig i mørket og tågen. Fuck hende!"

Zanne har styr på det s. 17+18: "Jeg får øje på Stella. Hun kommer imod mig. Nej, nej. Hun må ikke se mig [...] Jeg skynder mig over på den anden side af vejen. Lader, som om jeg ikke ser hende. Det svider i hjertet."

Anker på afveje s. 28: "Jeg fryser til is. Ice. Skal jeg stjæle fra Ice? Pelle står og ser så glad ud. Altså rigtig, rigtig glad. For at se mig. Mig, tyven. Jeg ryster det af mig. Kan ikke holde ud at tænke på det."

Pelle alene i verden s. 23: "Anker kom her for at stjæle. Han kom her ikke på grund af mig. Hvor er jeg dog en stor idiot!"

Øvelse 6: Lav en tidslinje

Hver gruppe laver en tidslinje over deres bog. Find de vigtige steder i bogen og plot dem ind på tidslinjen.

Lav derefter en lang, fælles linje, og start med at skrive de steder på, hvor flere af karaktererne mødes: Fx til Gurlis fest og til sidst på kirkegården. Hver gruppe finder tre eller flere vigtige steder fra deres egen tidslinje, som skrives på den store tidslinje. Tal med hinanden om, hvor ting ligger i forhold til hinanden i de forskellige bøger. Lav gerne tidslinjen på en tavle, hvor der kan viskes ud og ændres undervejs.

Øvelse 7: Tænk historien videre med en skriveøvelse

Vælg en karakter fra *Halloween fra Galgebakken*, og skriv en lille historie. Historien kan være en dag i karakterens liv, en skoletime, aftensmad med familien, en samtale med en af de andre karakterer osv. Det kan også være en historie fra en af de karakterer, vi ikke hører så meget om, fx nogle af forældrene. Endelig kunne eleverne vælge at skrive en historie om en karakter, de selv finder på. Her kan de eksperimentere med de virkemidler, der er behandlet tidligere i dette materiale, hvor udklædningen repræsenterer eller dækker over en indre tilstand.

- Eleverne får 5 min til at tale sammen to og to om, hvad historien kunne handle om.
- Eleverne får dernæst 15-20 min til at skrive historien ned. Det må også godt være stikord eller suppleret med tegninger, hvis det er svært at skrive. De kan også benytte skriverammen herunder.
- Del historien med din sidemand. Læs højt eller fortæl, hvad der sker.

- Alternativt vælger eleverne to forskellige karakterer, der oplever den samme ting. Eleverne skriver på den måde fra to forskellige synsvinkler og bruger noget af det, de har lært i de tidligere øvelser.

Min person	
Hvem min person møder	
Hvor min person er	
Hvilket problem opstår	
Hvad er vendepunktet	
Indledning	
Handling	
Afslutning	

Øvelse 8: Quiz

Test, om I kan huske informationer fra serien. Quizzen kan laves af læreren eller elever. Der kan også printes en quiz fra bagerst i dokumentet, der suppleres med egne spørgsmål.

Øvelse 9: Supplerende: udklædning

Hvis I læser serien under Halloween, kan I vælge selv at klæde jer ud, enten i valgfrie kostumer eller i kostumer fra serien.

Øvelse 10: Supplerende: kreativ øvelse

Lav et kreativt produkt til serien. Dette kan evt. være i samarbejde med et andet fag. Det kreative produkt kan efterfølgende udstilles/hænges op i klasseværelset. Produktet kunne være:

- En plakat
- En tegneserie
- En kortfilm
- Lerfigurer af karaktererne i bogen
- Et spil over den aften serien finder sted
- Galgebakken formet af pap
- En uro med temaerne fra bogen.

	<i>Anker på afveje</i>	<i>Fiona klarer det så flot</i>	<i>Gurli er sådan en glad pige</i>	<i>Isha er en anden indeni</i>	<i>Ludvig in love</i>	<i>Malek i den hængte mands hus</i>	<i>Pelle alene i verden</i>	<i>Rosa går i sort</i>	<i>Stella er en stjerne</i>	<i>Zanne har styr på det</i>
Anker										
Fiona										
Gurli										
Isha										
Ludvig										
Malek										
Pelle										
Rosa										
Stella										
Zanne										

QUIZ: Hvor meget kan du huske fra Halloween på Galgebakken?

1. Hvad er Pelles gamernavn?
2. Hvilket computerspil kan Anker godt lide at spille?
3. Hvor gammel er Stella?
4. Hvad hedder Zannes mor?
5. Hvad står KGB for?
6. Hvad hedder Gurlis forældre?
7. Hvad hedder maskotten for GB Rats?
8. Hvad vil Ishas familie gerne have, at hun bliver, når hun bliver voksen?
9. Hvad hedder Ishas bror?
10. Hvilke fire medlemmer er det eneste tilbage i GB Rats?
11. Hvor er Anker og Fiona bundet?
12. Hvor mange medlemmer af KGB er der på kirkegården?
13. Hvor er GB Rats' mødested?
14. Hvor mange år siden er det, at nogen har boet i Den Hængte Mands Hus?
15. Hvad hedder Gurlis hund?
16. Hvad hedder Maleks bror?
17. Hvem siger Roses mor, at hun taler med i telefonen?